Instanța de fond: Judecătoria Chișinău sediul Central jud. Iordachi Natalia

Dosarul nr. 2ri-707/23

2-19204699-02-2ri-14122023

D E C I Z I E

13 februarie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Eugeniu Clim

Judecătorii Steliana Iorgov și Olga Cojocaru

examinând în ordine de recurs, recursul declarat de lichidatorul S.C.,,Novilux" S.R.L., Gîndea Anatolie împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 01 decembrie 2023 prin care s-a admis cererea privind excepţia de tardivitate înaintată de reprezentantul terţului poprit SRL,,Accent Electronic,, în baza procurii Gurulea Cristina și s-a respins ca fiind tardivă acţiunea înaintată de lichidatorul SRL,, Novilux,, în proces de insolvabilitate împotriva SRL ,,Accent Electronic,, cu privire la validarea popririi şi încasarea sumei de ***** lei,

C O N S T A T Ă:

La data de 26 decembrie 2019 creditorul Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procedurii de insolvabilitate faţă de debitorul S.C.,,Novilux" S.R.L.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău sediul Central din 30 decembrie 2019, cererea introductivă depusă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat cu privire la intentarea procedurii de insolvabilitate-faţă de debitorul SC,,Novilux" S.R.L., a fost admisă spre examinare cu aplicarea măsurilor de asigurare de rigoare şi numirea în calitate de administrator provizoriu pe Gîndea Anatolie, deţinătorul autorizaţiei nr.9 din 14.01.2015 eliberată de Ministerul Justiţiei al RM.

Iar prin hotărîrea Judecătoriei Chişinău sediul Central din 12.07.2021 s-a constatat insolvabilitatea debitorului S.C.,,Novilux" S.R.L. şi s-a intentat procedura de insolvabilitate faţă de S.C.,,Novilux" S.R.L., cu sediul mun. Chişinău str. Vasile Badiu 12, ap. 8 cod fiscal *****, în calitate de administrator al insolvabilităţii a fost desemnat administratorul autorizat Gîndea Anatolie, deţinătorul autorizaţiei nr. 9 din 14.01.2015, eliberată de Ministerul Justiţiei al RM.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 20.12.2021, s-a dispus trecerea în procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului SRL„Novilux” şi distribuirii produsului rezultat, cu dizolvarea debitorului. În funcţia de lichidator al SRL„Novilux”, a fost investit Gîndea Anatolie, deţinătorul autorizaţiei nr. 9 din 14.01.2015 eliberată de Ministerul Justiţiei al RM.

La data de 29.11.2022, lichidatorul Gîndea Anatolie a depus cerere privind validarea popririi S.C.„Novilux” S.R.L. faţă de terţul poprit S.R.L.„Accent Electronic”.

În motivarea cererii a invocat că, ca rezultat a relaţiilor economice dintre S.R.L.„Accent Electronic” şi S.C.„Novilux” S.R.L., la data de 28.10.2022, S.R.L.„Accent Electronic” înregistrează o datorie faţă S.C.„Novilux” S.R.L., în proces de insolvabilitate în sumă de ***** lei. S.C.„Novilux” S.R.L. în temeiul facturilor fiscale S***** din 07.03.2012; ***** din 21.03.2012 a livrat mărfuri/bunuri în sumă totală de ***** lei, totodată verficînd rulajul bancar al debitorului insolvabil nu au fost depistate careva plăţi efectuate de către S.R.L.„Accent Electronic”.

Astfel, S.R.L.„Accent Electronic” urmează să achite S.C.„Novilux” S.R.L., în proces de faliment suma de 222 892 lei.

Indică că, la data de 28.10.2022 în adresa S.R.L.„Accent Electronic” şi anume mun. Chişinău, str. Bulgară, 33/1 a fost expediată o somaţia de înfinţare a popririi, care a fost recepţionată la data de 30.10.2022, ce se confirmă prin semnătura aplicată pe avizul de recepţie.

Prin somaţia din 06.12.201 şi recepţionată, lichidatorul a interzis S.R.L.„Accent Electronic” de a achita oricăror terţe persoane şi de a face vre-o operaţiune de plată şi orice gen fără acordul lichidatorului, cu mijloacele băneşti în sumă de ***** lei. Mijloacele băneşti în sumă de ***** lei fiind declarate indisponibilizate.

La fel, a menţionat că, prin somaţia de înfiinţare a popririi, lichidatorul S.C.„Novilux” S.R.L., în proces de faliment, a solicitat S.R.L.„Accent Electronic” în termen de 5 zile de a achita direct pe contul de acumulare a S.C.„Novilux” S.R.L., în proces de faliment, suma de ***** lei.

Pînă la momentul actual, terţul poprit S.R.L.„Accent Electronic” nu şi-a îndeplinit obligaţiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, neachitînd S.C.„Novilux” S.R.L., în proces de faliment suma datorată în cuantum de ***** lei.

Astfel, pe cale de consecinţă, lichidatorul S.C.„Novilux” S.R.L., în proces de faliment, sesizează prin prezenta cerere instanţa de insolvabilitate în vederea adopării hotărîrii de validare a popririi cu încasarea de la terţul S.R.L.„Accent Electronic” în favoarea S.C.„Novilux” S.R.L., în proces de faliment, suma datorată în cuantum de ***** lei.

În temeiul celor invocate a solicitat de a admite prezenta cerere de validare a popririi; a valida poprirea privind încasarea de la S.R.L.„Accent Electronic”, în beneficiul S.C.„Novilux” S.R.L., în procedură de faliment a datoriei în sumă de ***** lei; a încasa de la S.R.L.„Accent Electronic” în beneficiul S.C.„Novilux” S.R.L., în procedură de faliment, a datoriei în sumă de ***** lei.

În cadrul şedinţei de judecată din data de 13.06.2023 terţul poprit S.R.L.„Accent Electronic” a depus cerere privind ridicarea excepţiei de tardivitate a cererii de validare a popririi.

În susţinerea cererii a invocat că, S.A.„Accent Electronic” consideră tardivă, cererea depusă de lichidatorului S.C.„Novilux” S.R.L. privind încasarea datoriei prin validarea popririi, reieşind din următoarele considerente.

A indicat că, la data de 02.02.2012 între S.C.„Novilux” S.R.L. şi S.A.„Accent Electronic” a fost încheiat contractul nr.01/02-2012, prin care S.C.„Novilux” S.R.L. s-a obligat să elaboreze şi să transmită în proprietatea S.A.„Accent Electronic” sistema informaţională e-Forms Processing System for Statistical Reports, iar ultimul s-a obligat să o recepţioneze şi să o achite conform condiţiilor contractului (pct. 1.1. al contractului).

Conform pct.3.1. şi 3.2. ale contractului, preţul total al sistemei informaţionale a constituit ***** lei (605 930 dolari SUA * curs 11,92 MDL).

Menţionează că, potrivit pct. 4.1. al contractului, achitarea urma să aibă loc în termen de 20 de zile din momentul semnării actelor de transmitere a programei informaţionale.

Programa informaţională a fost transmisă prin 3 acte de predare-primire:

1) Actul de predare-primire din 07.03.2012, în valoare de 181 532,33 dolari SUA,
2) Actul de predare-primire din 14.03.2012, în valoare de 215 000 dolari SUA şi prin
3) Actul de predare-primire din 21.03.2012, în valoare de 209 397,67 dolari SUA.

Concomitent, a fost eliberată factura fiscală S***** din 07.03.2012, care include preţul produsului informatic reflectat în actul de predare-primire din 07.03.2012 în sumă de 2 163 865,37 lei (181 532,33 dolari SUA * 11,92 MDL).

De asemenea, indică că, a fost eliberată factura fiscală ***** din 21.03.2012, care include preţul produsului informatic reflectat în actele de predare-primire din 14.03.2012 şi 21.03.2012 în sumă de 5 058 820,23 lei ((215 000 dolari SUA + 209 397,67 dolari SUA) * 11,92 MDL).

Astfel, notează că, luînd în considerare data semnării actelor de predare-primire menţionate, precum şi termenul de achitare de 20 de zile stabilit în contract, care începe să curgă din momentul semnării actelor de transmitere a programei informaţionale (pct.4.1. al contractului), data scadentă de achitare a sumei de ***** lei pretinsă de S.C.„Novilux” S.R.L. a expirat cel tîrziu la data de

10.05.2012, şi anume: data scadentă de achitare a sumei de 181 532,33 dolari SUA - este data de 27.03.2012 (07.03.2012 + 20 de zile), data scadentă de achitare a sumei de 215 000 dolari SUA - este data de 03.04.2012 (14.03.2012 + 20 de zile), data scadentă de achitare a sumei de 209 397,67 dolari SUA - este data de 10.05.2012 (21.03.2012 + 20 de zile).

Astfel, termenul de prescripţie pentru încasarea de către S.C.„Novilux" S.R.L. a sumei de ***** lei a expirat cel tîrziu la data de 11.05.2015.

În baza celor invocate a solicitat admiterea excepţiei de tardivitate; respingerea cererii depuse de către lichidatorul S.C.„Novilux" S.R.L., în procedura de faliment, Gîndea Anatolie împotriva S.A.„Accent Electronic" cu privire la validarea popririi şi încasarea sumei, ca fiind depusă tardiv; desfiinţarea popririi înfiinţată de lichidatorul S.C.„Novilux" S.R.L., în procedura de faliment, Gîndea Anatolie împotriva S.A.„Accent Electronic".

În şedinţa de judecată reprezentantul terţului poprit S.A.„Accent Electronic", Gurulea Cristina a susţinut cererea privind ridicarea excepţiei de tardivitate şi a solicitat admiterea ei pe motivele de fapt şi de drept invocate.

Lichidatorul S.C.„Novilux" S.R.L., Gîndea Anatolie în şedinţa de judecată a solicitat respingerea cererii privind ridicarea excepţiei de tardivitate ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 01 decembrie 2023 s-a admis cererea privind excepţia de tardivitate înaintată de reprezentantul terţului poprit SRL„Accent Electronic„ în baza procurii Gurulea Cristina și s-a respins ca fiind tardivă acţiunea înaintată de lichidatorul SRL„ Novilux„ în proces de insolvabilitate împotriva SRL „Accent Electronic„ cu privire la validarea popririi şi încasarea sumei de ***** lei.

La data de 06 decembrie 2023, lichidatorul S.C.„Novilux" S.R.L. Gîndea Anatolie a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Central din 01 decembrie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanţei de fond.În motivarea cererii de recurs depusă la data de 28 decembrie 2023 a invocat că, în motivarea încheierii nr. 2i-843-1/19 din 01.12.2023 se face trimitere la un Contract nr.01/02-2012 din 02.02.2012 încheiat între S.C.„Novilux" S.R.L. şi S.A.„Accent Electronic", cu toate acestea asemenea contract în limba romînă nu a fost anexat la materialele dosarului.

Consideră că, contractul nr.01/02-2012 din 02.02.2012 a fost anexat contrar prevederilor alin. 1) lit. a) art. 167 din C.P.C. al R.M. şi nu poate fi reţinut în calitate de probă.

Potrivt alin. 1 al art. 267 Cod Civil al RM(în redacţia de la perioada existenţei relaţiilor civile); Termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani. Articolul 272, alin. 1) Cod Civil al RM (în redacţia de la perioada existenţei

relaţiilor civile); Termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Iar, conform art.272, alin. (3) Cod Civil al RM; în raporturile juridice în care nu este stipulat termenul executării obligaţiei sau în care executarea poate fi cerută oricînd, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data cînd debitorul trebuie să execute obligaţia. Astfel, termenul începe să curgă din 28.10.2022 cînd a fost expediată o somaţia de înfinţare a popririi către S.R.L.,,Accent Electronic" şi anume mun. Chişinău, str. Bulgară, 33/1.

Solicită admiterea prezentei cererii de recurs cu casarea încheierii instanței de fond din 01.12.2023 și respingerea demersului privind excepţia de tardivitate înaintată de reprezentantul terţului poprit SRL,,Accent Electronic,,.

La data de 01 februarie 2023 reprezentantul terţului poprit SRL,,Accent Electronic,,-Savcenco Oleg a depus pe numele instanței referința prin care solicită respingerea recursului ca neîntemeiat din motivele invocate în referința anexată la materialele cauzei.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvabilităţii se judecă în instanţă conform normelor generale din prezentul cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia insolvabilităţii.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 8 din aceiaşi lege, hotărârile şi încheierile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs/apel în termen de 15 zile calendaristice din data pronunţării/ comunicării şi numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost pronunţată la data de 01 decembrie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 06 decembrie 2023. Astfel, Colegiul civil constată că recursul a fost depus în termenul legal stabilit de art.8 al Legii insolvabilității.

Verificând încheierea contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate şi temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil al Curţii de Apel Chişinău consideră necesar de a respinge recursul cu menţinerea încheierii primei instanţe din 01 decembrie 2023, reieşind din următoarele considerente.

Conform art. 424 alin.(l) CPC, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condiţiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanţa a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei

la recurs, fară examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) CPC instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Din materialele dosarului instanţa de recurs reţine că, la data de 29.11.2022, lichidatorul Gîndea Anatolie a depus cerere privind validarea popririi S.C.„Novilux" S.R.L. faţă de terţul poprit S.R.L.„Accent Electronic".

În temeiul celor invocate a solicitat de a admite prezenta cerere de validare a popririi; a valida poprirea privind încasarea de la S.R.L.„Accent Electronic", în beneficiul S.C.„Novilux" S.R.L., în procedură de faliment a datoriei în sumă de ***** lei; a încasa de la S.R.L.„Accent Electronic" în beneficiul S.C.„Novilux" S.R.L., în procedură de faliment, a datoriei în sumă de ***** lei.

În cadrul şedinţei de judecată din data de 13.06.2023 terţul poprit S.R.L.„Accent Electronic" a depus cerere privind ridicarea excepţiei de tardivitate a cererii de validare a popririi.

În susţinerea cererii a invocat că, S.A.„Accent Electronic" consideră tardivă, cererea depusă de lichidatorului S.C.„Novilux" S.R.L. privind încasarea datoriei prin validarea popririi.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 01 decembrie 2023 s-a admis cererea privind excepţia de tardivitate înaintată de reprezentantul terţului poprit SRL„Accent Electronic„ în baza procurii Gurulea Cristina și s-a respins ca fiind tardivă acţiunea înaintată de lichidatorul SRL„ Novilux„ în proces de insolvabilitate împotriva SRL „Accent Electronic„ cu privire la validarea popririi şi încasarea sumei de ***** lei.

Conform prevederilor art.110 din C.P.C, al R.M, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată judecător), în interiorul căruia instanţa (judecătorul), participanţii la proces şi alte persoane legate de activitatea instanţei trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu prevederile art. 186^1 alin. (1)–(3) Cod de procedură civilă, cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen. Excepția de tardivitate și, după caz, repunerea în termen se soluționează în ședință de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa

participanților citați legal nu împiedică examinarea cererilor. Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepția de tardivitate, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

Iar, alin. (4) al aceluiași articol prevede că, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin.(3), este în drept: a) să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Astfel, Colegiul civil menționează că conform normelor procedurale în vigoare, instanţei judecătoreşti îi revine un rol diriguitor în or*****izarea şi desfăşurarea procesului, ținând cont de faptul că procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale.

În același sens, potrivit art. 27 alin.(1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rînd a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Conform art. 7 alin. (1) și (2) Cod civil, (în redacția de până la data 01.03.2019), legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. Deasemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare.

Legea nouă este aplicabilă situaţiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare.

În conformitate cu prevederile art.267 alin.(l) Cod civil (în redacţia în vigoare până la 01 martie 2019), termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Conform art.272 alin.(1) Cod civil (în redacţia în vigoare până la 1 martie 2019), termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

În conformitate cu prevederile art.391 Cod civil (în redacţia în vigoare din 01 martie 2019), termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani. Acţiunile privind apărarea drepturilor personale nepatrimoniale se prescriu numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Potrivit art.394 Cod civil (în redacţia în vigoare din 01 martie 2019), acţiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripţie extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripţia,

creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepţia de tardivitate conform Codului de procedură civilă.

Conform dispoziţiilor art. 395 alin.(1), (5) Cod civil (în redacţia în vigoare din 01 manie 2019), termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului. în acţiunile privind repararea prejudiciului, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data cînd păgubitul a cunoscut sau trebuia să cunoască atît tipul prejudiciului, cît şi pe cel care răspunde de el.

Se atestă, că posibilitatea persoanei fizice sau juridice de a primi apărarea pe calea acţiunii civile reprezintă dreptul subiectiv la apărare pe calea acţiunii civile, denumit dreptul la acţiune. Apărut din cadrul raportului juridic civil, dreptul la acţiune reprezintă dreptul de a cere de la instanţa de judecată emiterea hotărârii, care ar admite acţiunea, sau dreptul la admiterea acţiunii. Prescripţia extinctivă este termenul, la expirarea căruia în cazul în care acţiunea n-a fost înaintată, se stinge dreptul civil, apărut în urma delictului civil, la admiterea acţiunii - dreptul la apărare pe calea acţiunii civile - dreptul la acţiune. Expirarea prescripţiei extinctive nu duce la încetarea a dreptului subiectiv civil încălcat, ci stinge dreptul subiectiv civil la apărare pe calea acţiunii civile. Dreptul subiectiv încălcat poate fi benevol executat de către persoana obligată şi după expirarea prescripţiei extinctive. Prescripţia extinctivă nu afectează dreptul subiectiv încălcat, prescripţia se răsfrânge asupra posibilităţii exercitării forţate a dreptului la admiterea acţiunii, adică a dreptului la acţiune. De aici rezultă că prescripţia extinctivă este determinată ca termenul pentru apărarea dreptului pe calea acţiunii în justiţie (dreptul la admiterea acţiunii) a persoanei, dreptul căreia a fost încălcat. Deoarece prescripţia extinctivă este considerată drept termenul de apărare pe calea acţiunii a dreptului încălcat al persoanei, atunci rezultând din art.267 Cod civil (în redacţia în vigoare până la 01 martie 2019), sub drept al persoanei supus apărării judiciare se subînţelege dreptul subiectiv al persoanei concrete. Se au în vedere drepturile subiective civile al persoanelor participante la raporturi patrimoniale, reglementate de dreptul civil - cetăţenii, persoanele juridice, statul, când acesta apare în raport ca purtător de drepturi patrimoniale.

Din conţinutul normelor legale citate mai sus reiese cert că, pentru înaintarea unei acţiuni reclamantul, urma să respecte termenul de 3 ani, stabilit de norma art.267 Cod civil (în redacţia în vigoare până la 01 martie 2019) şi de norma art.391 Cod civil (în redacţia în vigoare după 01 martie 2019).

Totodată, art. 274 şi art. 276 Cod civil, reglementează temeiurile de suspendare a curgerii termenului de prescripţie extinctivă şi întreruperea cursului prescripţiei extinctive. În speţă, instanţa nu reţine nici un temei de suspendare a curgerii termenului de prescripţie extinctivă sau de întrerupere a cursului

prescripţiei.

În speță, Colegiul civil constată legală și temeinică concluzia instanței de fond privind faptul că, începutul termenelor generale, cât şi speciale de prescripţie, este condiţionat de momentul când persoana în favoarea căreia curge termenul de prescripţie, poate să se adreseze în judecată pentru realizarea forţată a dreptului său. Determinarea momentului încălcării dreptului depinde de faptul dacă este încălcat un drept absolut, de creanţă sau un drept părut din aşa-numitele raporturi continue, în acţiunile despre apărarea dreptului de proprietate şi altor drepturi absolute (dreptul la demnitate, reputaţie comercială, alte drepturi nepatrimoniale) momentul de încălcare a dreptului nu creează dificultăţi - ziua în care proprietarul a aflat despre încălcarea dreptului său.

Conform actelor cauzei se atestă că, la data de 02.02.2012 între ,,Novilux" SRL şi ,,Accent Electronic" SA a fost încheiat contractul nr.01/02-2012, prin care ,,Novilux" SRL s-a obligat să elaboreze şi să transmită în proprietatea ,,Accent Electronic" SA sistemul informaţional e-Forms Processing System for Statistical Reports (denumit Produs Software), iar ultimul s-a obligat să-l recepţioneze şi să achite pentru acesta conform condiţiilor contractului (pct. 1.1. al contractului).

Conform pct.3.1. şi 3.2. ale contractului, preţul total al sistemei informaţionale a constituit ***** lei (605 930 dolari SUA * curs 11,92 MDL).

Potrivit pct. 4.1. al contractului, achitarea urma să aibă loc în termen de 20 de zile din momentul semnării actelor de transmitere a Produsului Software. Produsul Software a fost transmis prin 3 acte de predare-primire: l)Actul de predare-primire din 07.03.2012. în valoare de 181 532,33 dolari SUA, 2)Actul de predare-primire din 14.03.2012, în valoare de 215 000 dolari SUA şi prin 3) Actul de predare-primire din 21.03.2012, în valoare de 209 397,67 dolari SUA.

Concomitent, a fost eliberată factura fiscală S***** din 07.03.2012, care include preţul produsului informatic reflectat în Actul de predare-primire din 07.03.2012 în sumă de 2 163 865,37 lei (181 532,33 dolari SUA * 11,92 MDL).

De asemenea, a fost eliberată factura fiscală ***** din 21.03.2012, care include preţul produsului informatic reflectat în Actele de predare-primire din 14.03.2012 şi 21.03.2012 în sumă de 5 058 820,23 lei ((215 000 dolari SUA + 209 397,67 dolari SUA) * 11,92 MDL).

Luînd în considerare data semnării actelor de predare-primire menţionate, precum şi termenul de achitare de 20 de zile stabilit în contract, care începe să curgă din momentul semnării actelor de transmitere a sistemului informaţional (pct.4.1. al contractului**),** data scadentă de achitare a sumei de ***** lei pretinsă de ,,Novilux" SRL a expirat cel tîrziu la data de 10.05.2012, şi anume: data scadentă de achitare a sumei de 181 532,33 dolari SUA - este data de 27.03.2012 (07.03.2012 + 20 de zile), data scadentă de achitare a sumei de 215 000 dolari SUA - este data de 03.04.2012 (14.03.2012 + 20 de zile), data scadentă de achitare

a sumei de 209 397,67 dolari SUA - este data de 10.05.2012 (21.03.2012 + 20 de zile).

Astfel, termenul de prescripţie pentru încasarea de către ,,Novilux" SRL a sumei de ***** lei a expirat cel tîrziu la data de 11.05.2015.

Argumentul invocat de recurent precum că, contractul nr.01/02-2012 din 02.02.2012, încheiat între ,,Novilux" SRL şi ,,Accent Electronic" SA nu poate fi reţinut în calitate de probă deoarece nu a fost tradus de către intimat din limba rusă în limba română este neîntemeiat or, contractul nr.01/02-2012 din 02.02.2012 a fost anexat de către ,,Accent Electronic" SA la demersul privind ridicarea excepţiei de tardivitate a cererii de validare a popririi.

Astfel, "Novilux" SRL în cererea de recurs pretinde că nu înţelege conţinutul unui contract, pe care însuşi ''Novilux" SRL l-a semnat în limba rusă, l-a executat şi în baza căruia "Novilux" SRL a emis factura fiscală S***** din 07.03.2012 în sumă de 2 163 865,37 lei şi factura fiscală ***** din 21.03.2012 în sumă de 5 058 820,23 lei, pe care îşi întemeiază solicitarea de încasare a pretinsei datorii de ***** lei.

Mai mul ca atît, în actele de predare-primire din 07.03.2012, din 14.03.2012 şi din 21.03.2012, care au fost întocmite în limba română şi prin care ,,Novilux" SRL transmite către ,,Accent Electronic" SA pe etape Produs Software se face referire la faptul că actele respective sunt emise în baza contractului nr. 01/02-2012 din 02.02.2012.

Prin urmare, declaraţia ,,Novilux" SRL privind neînţelegera conţinutului contractului, care a fost executat de către ,,Novilux" SRL şi în baza căruia ''Novilux" SRL a elaborat şi a transmis prin acte de predare-primire în proprietatea ''Accent Electronic" SA sistemul informaţional e-Forms Processing System for Statistical Reports în valoare totală de ***** lei este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Potrivit prevederilor art. 137 alin. (1) CPC, Se consideră înscris orice document, act, convenţie, contract, certificat, scrisoare de afacere ori scrisoare personală, alt material expus în scris cu litere, cifre, semne grafice, precum şi primit prin fax, poştă electronică ori prin alt mijloc de comunicare sau în alt mod ce permite citirea informaţiei care se referă la circumstanţe importante pentru soluţionarea cauzei şi care vot confirma veridicitatea lor.

Totodată, art. 138 alin. (6) CPC stabileşte că, Copiile de pe documentele prezentate în judecată de către participantul la proces se înmânează participanţilor la proces care nu dispun de ele.

Astfel, contractul nr.01/02-2012 din 02.02.2012 este un scris, care a putut nici să nu fie înmânat recurentului "Novilux" SRL, deoarece acesta dispune de contractul respectiv, în virtutea faptului că este parte a acestui contract şi l-a executat, pretinzând remuneraţia indicată în acesta. Potrivit pct. 10.2. din

contractul nr.01/02-2012 din 02.02.2012, Contractul este întocmit în limba rusă, în două exemplare, fiecare având aceiaşi forţă juridică.

Astfel, Colegiul civil atestă că instanța de fond întemeiat a constatat că, lichidatorul SRL,, Novilux,, în proces de insolvabilitate a depus cererea de chemare în judecată cu omiterea termenului de prescripţie, şi nu a solicitat repunerea în termenul de depunere a acţiunii şi nu a prezentat probe pertinente care ar confirma imposibilitatea adresării în termenul de prescripţie în instanţa de judecată cu prezenta cerere, din care considerente, cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL,, Novilux,, în proces de insolvabilitate împotriva SRL ,,Accent Electronic,, cu privire la validarea popririi şi încasarea sumei de ***** lei, întemeiat a fost respinsă ca fiind depusă tardiv.

Potrivit art.116 alin.(l)-(4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanţă. Cererea de repunere în termen se depune la instanţa judecătorească care efectuează actul de procedură şi se examinează în şedinţă de judecată. Participanţilor la proces li se comunică locul, data şi ora şedinţei. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluţionarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decît în cazul în care partea şi-a exercitat dreptul la acţiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depăşirea termenului de procedură.

La caz cererii de repunere în termen nu a fost depusă.

Astfel, instanţei de fond întemeiat a constatat că, recurentul nu a invocat nici un argument plauzibil ce ar demonstra imposibilitatea înaintării unei acţiuni în judecată în interiorul termenului de prescripţie de 3 ani.

Prin urmare, omiterea termenului de înaintare a pretenţiei conduce la pierderea dreptului la acţiune, iar instanţa de judecată nu poate repune părţile în termenul de înaintare a pretenţiei. Repunerea în termenul de înaintare a pretenţiei, indiferent de motivele omiterii obiective sau subiective este inadmisibilă, astfel întru respectarea dreptului său pretins încălcat, reclamantul urma să depună diligenţa necesară pentru protejarea şi revendicarea acestuia în termenul de prescripţie instituit de legiuitor. În consecinţă, acţiunea a fost depusă cu omiterea termenului de prescripţie extinctivă, iar argumentele reclamantului potrivit cărora acţiunea înaintată este una imprescriptibilă se consideră eronată.

În acest sens, Colegiul civil apreciază ca fiind întemeiate concluziile primei instanțe că, excepţia de tardivitate întemeiat a fost admisă, cu respingerea pretenţiilor formulate de recurent în cererea de recurs care, a omis termenul general

de prescripţie pentru înaintarea unei acţiuni.

Concomitent, instanţa de recurs reţine că, reieşind din practica Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza „Dacia” SRL c. Moldovei, hotărâre din 18.03.2008, par. 76-78), instanţei judecătoreşti naţionale se impune respectarea termenelor de prescripţie şi în cazurile în care termenul de prescripţie a expirat, situaţia juridică devine irevocabilă prin efectul aplicării termenului de prescripţie extinctivă.

Astfel, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigente, cărora li se subsumează şi instituirea unor termene, după expirarea cărora, valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Astfel, în circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că prima instanță justificat și argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante, având în susținere cadrul legal aplicabil speței, corect a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea ca fiind tardivă.

În acest sens, Completul judiciar reţine că, prin prisma jurisprudenţei CEDO „.art. 6 paragraf. 1 al Convenţiei nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de recurs, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinţei pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsită de şanse de succes (cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995)”.

În consecinţă, în circumstanţele expuse, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ consideră că recursul este neîntemeiat, iar încheierea supusă recursului ca fiind legală şi întemeiată.

Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalităţii încheierii contestate şi care ar duce la casarea acesteia, Colegiul civil, ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat şi de a menţine încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 05 septembrie 2023, ca întemeiată şi legală.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 CPC, Colegiul civil,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de lichidatorul S.C.„Novilux” S.R.L., Gîndea Anatolie.

Se menţine încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Central din 01 decembrie 2023 prin care s-a admis cererea privind excepţia de tardivitate înaintată de reprezentantul terţului poprit SRL„Accent Electronic„ în baza procurii Gurulea Cristina și s-a respins ca fiind tardivă acţiunea înaintată de lichidatorul SRL„

Novilux,, în proces de insolvabilitate împotriva SRL ,,Accent Electronic,, cu privire la validarea popririi şi încasarea sumei de ***** lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Eugeniu Clim

Judecătorii: Steliana Iorgov

Olga Cojocaru